



Til lovforslag nr. L 151

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Social-, Indenrigs- og Børneudvalget den 0. maj 2017

4. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om tilkøb af socialpædagogisk ledsagelse til ferier

[af børne- og socialministeren (Mai Mercado)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Børne- og socialministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2 til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. marts 2017 og var til 1. behandling den 21. marts 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Social-, Indenrigs- og Børneudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Sammenhæng med andre lovforslag

Lovforslaget har været behandlet sammen med forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (L 150).

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og børne- og socialministeren sendte den 16. januar 2017 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 109. Den 15. marts 2017 sendte børne- og socialministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Edel og Bjarne Aarkrogh.

Børne- og socialministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 29 spørgsmål til børne- og socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

< >

Enhedslistens medlemmer af udvalget mener, at forslaget om at indføre en bestemmelse om tilkøb af socialpædagogisk bistand bryder med kompensationsprincippet, der skal sikre, at personer med handicap får en sådan støtte og hjælp, at de kan deltage i samfundslivet og indrette deres tilværelse på lige fod med andre borgere. Personer med handicap må have de samme muligheder for at holde ferie som andre borgere. Såfremt afholdelse af ferie uden for borgerens botilbud kun er muligt med socialpædagogisk ledsagelse, må botilbuddet derfor stille den nødvendige ledsagelse til rådighed som en del af det samlede tilbud til borgeren, således at muligheden for ledsagelse ikke afhænger af den enkelte borgers betalingsevne. Med lovforslaget åbnes der reelt for brugerbetaling på socialpædagogisk ledsagelse, hvilket f.eks. gøres meget tydeligt i børne- og socialministerens svar på spørgsmål 19, hvori ministeren bekræfter, at kommunerne gerne må have et generelt serviceniveau for socialpædagogisk ledsagelse på nul dage årligt.

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *børne- og socialministeren*, tiltrådt af < >:

Til § 6

1) I *stk. 1* ændres »dette afsnit« til: »denne paragraf og §§ 5 og 7-12«.

[Præcisering]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af < >:

Ny paragraf

2) Efter § 14 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 18. april 2017, som ændret ved lov nr. 237 af 15. marts 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 85 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen skal tilbyde socialpædagogisk ledsagelse under minimum 10 dages ferie årligt til personer, som på grund af en varig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse ikke kan færdes på egen hånd, og som bor i en boform efter denne lov eller en tilsvarende bolig. Ledsagelsen under ferie ligger ud over den støtte og ledsagelse, som kommunalbestyrelsen yder til hverdagsaktiviteter, fritidstilbud og lign.«

[Sikring af ret socialpædagogisk ledsagelse under minimum 10 dages ferie årligt for personer med varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som bor i boformer efter lov om social service]

Bemærkninger

Til nr. 1

Folketingets Lovsekretariat har påpeget, at lovforslaget ikke indeholder afsnitsinddeling, hvorfor det er uklart, hvad »dette afsnit« i den eksisterende formulering af § 6, stk. 1, henviser til. På den baggrund ønsker børne- og socialministeren med ændringsforslaget at tydeliggøre, at bestemmelsen henviser til lovforslagets §§ 5-12.

Til nr. 2

Der er dokumentation for, at en del kommuner enten slet ikke – eller i stærkt begrænset omfang – yder socialpædagogisk ledsagelse i forbindelse med ferie og lign. til personer med en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som ikke kan færdes på egen hånd, og som bor i en boform efter lov om social service eller tilsvarende bolig. En undersøgelse fra KL fra november 2014, viste således, at 18 kommuner har fastsat et serviceniveau for ledsagelse i forbindelse med ferie til nul dage årligt »KL's spørgeskemaundersøgelse vedrørende socialpædagogisk bistand til deltagelse i aktiviteter, ferie og udflugter på kommunale bosteder m.v.« Hele 10 kommuner angav i undersøgelsen, at deres serviceniveau for både ferie og fritidsaktiviteter, udflugter m.v. var på nul

dage årligt. Disse serviceniveauer er fastsat, uanset at en meget stor andel af borgerne i målgruppen må formodes at have ret til socialpædagogisk ledsagelse efter lov om social service, herunder principafgørelse 60-15.

Derfor foreslås det, at det i loven præciseres, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at yde minimum 10 dages ferie årligt til personer, som på grund af en betydelig varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse ikke kan færdes på egen hånd, og som bor i en boform efter serviceloven eller tilsvarende bolig. Der er således behov for, at det bliver tydeligere for landets kommuner, hvilke forpligtelser de har i forhold til visitationen af socialpædagogisk ledsagelse til ferieformål m.v.

Ændringsforslaget indebærer etableringen af et minimumsniveau på socialpædagogisk ledsagelse til ferie for den nævnte målgruppe på 10 hele dage årligt. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte et højere serviceniveau, ligesom der efter en konkret og individuel vurdering kan visiteres yderligere ferieledsagelse til borgere, som har behov herfor. Minimumsniveauet udgør et tilbud til borgerne i målgruppen på linje med den øvrige indsats efter § 85, og borgeren kan afstå fra at benytte sig af det.

Målgruppen for ændringsforslaget er betydeligt mindre end den samlede målgruppe for socialpædagogisk bistand efter § 85, idet der både skal kunne skønnes et ledsagelsesbehov, være tale om betydelig varig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse, og at borgeren skal være visiteret til en bolig efter lov om social service eller tilsvarende bolig. Enhedslisten skønner at der er tale om en målgruppe i størrelsesordenen 5.-7.000 personer.

Økonomiske konsekvenser

Børne- og socialministeren har ikke kunnet oplyse, hvor store merudgifter for kommunerne der vil være forbundet med at indføre en minimumsrettighed til 10 dages socialpædagogisk ledsagelse. Af ministerens svar på spørgsmål 4 fremgår et udgiftskøn på 1 mia. kr., der ifølge svaret er behæftet med betydelig usikkerhed, idet der ikke foreligger et datagrundlag. Skønnet bygger på en beregning, hvor samtlige personer i målgruppen holder 10 dages ferie med ledsagelse af gennemsnitligt 2 medarbejdere. Af ministerens svar på spørgsmål 20 fremgår det da også, at tallet på 1 mia. kr. alene er et regneeksempel, og at der i regneeksemplet ikke er fradraget nogen kommunal udgifter forbundet med eksisterende kommunale ledsagelsesforpligtelser i forbindelse med ferier efter servicelovens § 85. Dette på trods af, at kommunerne, jf. Ankestyrelsens afgørelse 60-15, i dag har en sådan forpligtelse og uden for enhver tvivl har betydelige udgifter til socialpædagogisk ledsagelse. Beløbet i regneeksemplet må således antages at ligge meget langt ud over den kommunale merudgift ved vedtagelsen af en minimumsrettighed på 10 dages ledsagelse. Da det således på baggrund af ministerens svar ikke er muligt at opgøre finansieringsbehovet ved en kompensation af den kommunale merudgift, afsættes der skønsmæssigt et beløb på 500 mio. kr.

Omkostningen finansieres af en del af provenuet ved en genindførelse af sodavandsafgiften, der jf. skatteministerens svar på spørgsmål nr. 188 af 23. januar 2017 (SAU - alm.

del) vil indbringe staten et merprovenu på 610 mio. kr. i varig virkning efter tilbageløb.

Karin Nødgaard (DF) nfm. Susanne Eilersen (DF) Karina Adsbøl (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Pernille Bendixen (DF) Morten Marinus (DF) Jakob Engel-Schmidt (V) Carl Holst (V) Jane Heitmann (V)

Klaus Markussen (V) Thomas Danielsen (V) Anni Matthiesen (V) Henrik Dahl (LA) Laura Lindahl (LA) Orla Østerby (KF)

Karen J. Klint (S) Erik Christensen (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Troels Ravn (S) fmd.

Ane Halsboe-Jørgensen (S) Yildiz Akdogan (S) Finn Sørensen (EL) Pernille Skipper (EL) Torsten Gejl (ALT)

Marianne Jelved (RV) Lotte Rod (RV) Trine Torp (SF) Jacob Mark (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 151

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra børne- og socialministeren
2	Henvendelse af 20/2-17 fra Edel og Bjarne Aarkrogh
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Ændringsforslag, fra børne- og socialministeren
6	1. udkast til betænkning
7	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 151

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om at kommentere henvendelsen af 20/2-17 fra Edel og Bjarne Aarkrogh, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
2	MFU spm., om tendensen i målgruppen for lovforslaget er, at det økonomiske råderum bliver mindre i kraft af lavere samlet førtidspension, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
3	MFU spm., om ministeren finder det acceptabelt, at der var 18 kommuner, der ifølge KL's undersøgelse vedrørende socialpædagogisk ledsagelse fra november 2014 angav, at deres serviceniveau for ledsagelse i forbindelse med ferie var nul dage årligt, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
4	MFU spm. om en beregning af, hvad kommunernes merudgifter vil være ved at indskrive en ret i loven til socialpædagogisk ledsagelse, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
5	MFU spm., om det er ministerens vurdering, at deltagelse i Sølund festivalen eller tilsvarende festivaler er dækket af Ankestyrelsens brug af kompensationsprincippet i 60-15, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
6	MFU spm., om en kommunes visitation af socialpædagogisk bistand og ledsagelse efter servicelovens § 85 til f.eks. syv dages ferieophold ikke udgør et selvstændigt argument for ikke at bevilge tilsvarende bistand, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
7	MFU spm., om den planlagte evaluering af tilkøbsloven vil indeholde dokumentation for udviklingen i de kommunale serviceniveauer og faktiske visitation af socialpædagogisk bistand og ledsagelse til ferie både før og efter lovens ikrafttræden, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
8	MFU spm., om det vil være tilladt for de omfattede døgntilbud at udarbejde markedsføringsmateriale til beboerne om salg af socialpædagogisk ledsagelse til ferieformål, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå

- 9 MFU spm., om der vil være særlige etiske krav til markedsføringsmateriale om salg af socialpædagogisk ledsagelse, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 10 MFU spm. om, hvilke muligheder borgere har for at klage over mangelfuld levering af tilkøbt socialpædagogisk ledsagelse, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 11 MFU spm. om, hvilke klagemuligheder en borger, der har købt socialpædagogisk ledsagelse af sit døgntilbud, har efter forbruger- og markedsføringslovgivningen, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 12 MFU spm., om ministeren finder det realistisk, at borgere i målgruppen for lovforslaget, som ikke har værger eller ressourcestærke pårørende, på egen hånd vil kunne påklage mangelfuld levering af tilkøbt socialpædagogisk ledsagelse til forbrugerklagesystemet, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 13 MFU spm. om, hvori den kommunale forpligtelse til at undersøge, om en borger i målgruppen har ret til socialpædagogisk ledsagelse efter servicelovens § 85, består, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 14 MFU spm., om det vil være forbundet med sanktioner eller lign., hvis et døgntilbud ikke sørger for afklaring af, om borgeren har krav på socialpædagogisk ledsagelse hos borgerens handlekommune, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 15 MFU spm., om et døgntilbud kan sælge socialpædagogisk ledsagelse til en beboer, selv om der ikke er sket en afklaring af, om den pågældende har krav på socialpædagogisk ledsagelse, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm., om ministeren er enig i, at en kommune ikke kan have et serviceniveau på nul i forhold til socialpædagogisk ledsagelse til ferier for borgere i døgntilbud, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilke kommuner der ikke har afsat penge til socialpædagogisk ledsagelse til ferier til deres borgere i kommunale døgntilbud, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 18 MFU spm. om, hvorvidt ministeren er enig i, at de aktuelle og fremtidige økonomiske forhold for målgruppen er et socialpolitisk anliggende med betydning for lovforslagets konsekvenser, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 19 MFU spm., om det efter ministerens opfattelse vil være i overensstemmelse med lovgivningen, hvis en kommune beslutter et serviceniveau for socialpædagogisk ledsagelse til ferier på nul dage årligt i betragtning af indholdet i Ankestyrelsens principafgørelse 60-15, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 20 MFU spm. om, hvilke skønnede kommunale udgifter forbundet med eksisterende kommunale ledsagelsesforpligtelser efter servicelovens § 85, som er fradraget i den foretagne beregning, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå

- 21 MFU spm. om at bekræfte, at Ankestyrelsens principafgørelse 60-15 ikke kan udlægges som en øvre grænse på 4-5 dages ledsagelse i forbindelse med ferie, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 22 MFU spm. om, hvorfor en vurdering af målgruppens svage ressourcer og de deraf følgende reelle muligheder for at indgive en klage ikke er et anliggende for børne- og socialministeren, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 23 MFU spm. om, hvordan det vil kunne forekomme, at det på forhånd ligger fast, at en beboer ikke har krav på ledsagelse som en del af et visiteret tilbud, hvis det altid skal bero på en konkret og individuel vurdering, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 24 MFU spm. om borgere, som ikke vurderes at have et ledsagesbehov, kan tilkøbe socialpædagogisk ledsagelse efter denne lov, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 25 MFU spm. om, hvorvidt et døgntilbud, som udsættes for besparelser, vil kunne afbøde en del af virkningen af disse besparelser gennem salg af socialpædagogisk ledsagelse og dermed eksempelvis kunne fastholde personale, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om at yde teknisk bistand til et eller flere ændringsforslag til lovforslaget, der indebærer, at socialtilsynene skal godkende og føre et driftsorienteret tilsyn med døgntilbuddene, som er omfattet af lovforslaget, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om ministeren vil stille eller støtte det/de ændringsforslag, som der anmodes om teknisk bistand til i spørgsmål 26, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om at bekræfte, at den evaluering, som ministeren forestiller sig ikke vil kunne give svar på, om og i hvilket omfang de kommunale serviceniveauer og den faktiske visitation af socialpædagogisk ledsagelse til ferie mv. forringes som følge af tilkøbsordningen, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om, hvordan man som kommune kan have et serviceniveau på nul ift. socialpædagogisk ledsagelse og alligevel leve op til skalbestemmelserne i serviceloven, til børne- og socialministeren, og ministerens svar herpå